En trøndersk violinbygger av dimensjoner

Litt om Anton Ovesen og hans instrumenter.

Folk som leilighetsvis lægger sin vei gjennom Thomas Angells gate vil kanske — og kanske ikke — ha lagt merke til et efter vor tids forhold temmelig ubetydelig skilt "Anton J. Ovesen — Violinmaker".
Den beskedne inskription vil nok hos de aller færreste kunne vække tanker om at der bak den beskedne indskrift, paa det ubetydelige skilt skjuler sig en violinbygger av dimensioner, en mand som i et verksted like saa beskedent som skiltet utenlor arbeider i samme aand som de gamle mestre i Italiens solrike land 200 aar før ham.
Blandt interesserte har der i den senere tid staat en viss blæst om navnet Ovesen. Der har været snakket litt om det og spilt paa nogen instrumenter som har vist sig at repræsentere en meget høi kvalitet. Og varslet av alt dette har ogsaa vi forvildet os ind i det beskedne verksted hvor det uanselige skilt viser ind. Derinde sitter Ovesen og arbeider i kjærlig nidkjærhet i ehorn og gran, sitter mellem sine store historiske og teoretiske verker og laver violiner i Guarneri og Stradivaris aand. Ovesen er nordlænding, og av profession oprindelig jernbanesnekker. Gjennem mange aar har han imidlertid drevet med at reparere musikkinstrumenter, og da saadant arbeide jo bibringer sin mand lærdom og erfaring, fandt han i 1921 paa at lave sin første mesterkopi. Da forsøket faldt heldig ut har han siden fortsat, og færdige instrumenter fra Ovesens haand finnes nu i et antal av 22.
Ovesen arbeider med berømte instrumenter av Stradivarius og Guarnerius som model. Skjønt det er lang vei mellem Thomas Angells gate og Cremona, har det lykkedes ham at sætte sig ind i de store gamles byggiemaate. Bindsterke verker med fotografier, snit og maal av alle verdens berømte instrumenter har git ham kjendskapet til de frembringelser som det er hans livs maal at naa op mot. Her — mellem gammelt træ og selv laget verktøi, lever og ånder han, i stille stunder naar reparationsarbeidernes strøm er mindre generende, arbeider han med sine nye violiner.
— Her ser De — det er stor forskjel mellem en Guaranerius og en Stradivarius. Størrelsen er det nå ikke akkurat saa stor forskjel paa, men her ser De: Paa Stradivarien hænger "eskene" likesom ned, paa Guarnerien er ikke de saa overdrevet. Og rumforskjel gir toneforskjel, Stradivarius ligner sølv, Guarnerius guld i klangen....
—Men lakken — har man forlatt den teori att hemmeligheten ved de gamle mestres produkter er at finde i den?
— En violin blir ikke god bare ved lakkens hjælp. Derimot kan selv den mest fremragende violin ødelægges med daarlig lak. Et haardt og uelastisk belæg virker som et panser for tonen. Den første betingelse for at en violin skal bli god, er at træet er godt, gammelt og absolut dødt. Jeg faar mine materialer fra Bøhmen-

At bygge en violin er en taalmodighetsprøve. Ovesen pleier gjerne at ha to violiner under arbeide samtidig — da tar det ham en maaned at bygge dem. Men da maa han arbeide uavbrutt og ikke ta det saa nøie med 8-tiimersdagens norm ikke altid blir overholdt Naar saa violinen hænger der træhvit og finpudset kommer lakeringen. Om sommeren — naar han kan ta solen til hjælp — tørrer lakken paa 2 maaneder. Om vinteren derimot kan det ta baade 3 og 4 maaneder før det avsluttende arbeide — poleringen endelig kan begynde.

Ovesen er autodidakt. Alt han har lært, alt han har præstert er grundet paa selvstudium og flittige forsøk. Ute av stand til paa sakkyndighetens basis at kunne bedømme hans arbeider lar vi en violinist med en etter sigende dyp kundskap om de gamle og nye mestres instrumenter, Jac Maliniak tale om tingen: Anton Ovesen er uten tvil en meget talentfuld og flink fyr, en naturbegavelse, født violinmaker. Alle de for en violinbygmester nødvendige egenskaper, kjennskap til træsorter og trækvaliteter, præcision og nøiagtighet i utførelsen, og fremforalt viljen til altid at naa bedre resultater er samlet hos ham. Desuten — det er nu ikke hans egen skyld — har han det tilfælles med Stradivarius at han er døpt Anton-